

O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI SOG‘LIQNI SAQLASH VAZIRLIGI
TIBBIYOT XODIMLARINING KASBIY MALAKASINI
RIVOJLANTIRISH MARKAZI

Ro‘yxatga olindi:

№ 11110-766-2024

2024 yil « 6 » 07

O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
SOG‘LIQNI SAQLASH VAZIRLIGI
UZLUKSIZ TIBBIY - FARMATSEVTIK
TA'LIMNI MUVOFIQLASHTIRUVCHI
KENGASH

Bilim sohasi: Sog‘liqni saqlash

“ Ultratovush mammografiyasida BI-RADS
tasniflanishining klinik qo‘llanilishi” mavzusida
malaka oshirish kursi
O‘ Q U V D A S T U R I
(o‘qish hajmi – 18 kredit)

Toshkent – 2024

Tuzuvchilar:

Normuradova N.M.	t.f.n., TXKMRM UTD kafedrası mudiri, dotsent
Fazilov A.A.	t.f.d., TXKMRM UTD kafedrası professori
Rasulova M.M.	t.f.n., TXKMRM UTD kafedrası dotsenti
Miryusupov M.M.	TXKMRM UTD kafedrası katta o'qituvchisi
Ikramova Z.T.	TXKMRM UTD kafedrası assistenti
Jurayev Z.A.	TXKMRM UTD kafedrası assistenti
Niyazov A.N.	TXKMRM UTD kafedrası assistenti

Taqrizchilar:

Mamadaliyeva Y.M.	t.f.d., professor, TXKMRM 2-Ultratovush diagnostikasi kafedrası mudiri
Yusupbaev R.B.	t.f.d., Ona va bola salomatligi Respublika ixtisoslashtirilgan ilmiy-amaliy tibbiyot markazi, Fetal tibbiyoti guruhi rahbari

O'quv dasturi Tibbiyot xodimlarining kasbiy malakasini rivojlantirish markazi Markaziy tashkiliy-uslubiy Kengashida ko'rib chiqilgan

2024 y. « 27 » 05, bayonnoma № 12

O'quv dasturi Sog'liqni saqlash vazirligi huzuridagi Uzluksiz tibbiy-farmatsevtik ta'limni Muvofiqlashtiruvchi kengashda tasdiqlangan.

2024 y. « 07 », bayonnoma № 1

Kengash raisi

X.A. Akilov

Kirish

Mazkur o'quv dasturi O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2018 yil 18 dekabrda "Yuqumli bo'lmagan kasalliklari profilaktikasi, sog'lom turmush tarzini qo'llab quvvatlash va aholining jismoniy faolligi darajasini oshirish chora tadbirlar to'g'risidagi" PQ-4063-sonli qarori, 2020 yil 7 apreldagi "Tibbiy-sanitariya sohasida kadrlarni tayyorlash va uzluksiz kasbiy rivojlantirishning mutlaqo yangi tizimini joriy etish chora-tadbirlari" to'g'risidagi PQ-4666-son qarori ijrosini ta'minlash maqsadida, O'zbekiston Respublikasi Sog'liqni saqlash vazirligining 2020 yil 15 iyundagi "Tibbiy-sanitariya va farmatsevtika kadrlarining uzluksiz malakasini oshirish tizimini tashkil etish bo'yicha me'yoriy hujjatlarni yanada takomillashtirish to'g'risida"gi 160-sonli buyrug'i asosida, aholiga ko'rsatiladigan tibbiy xizmat ko'rsatish sifatini yanada oshirishga yo'naltirilgan bo'lib, ayollarda sut bezi rakini oldini olish, ko'p uchraydigan sut bezi kasalliklari ultratovush tashhisi sifatini oshirish, innovatsion ultratovush texnologiyalari - dopplerografiya va elastografiyani amaliyotga keng tatbiq etish, tekshirishni jahon andozalaridagi klinik protokollar va standartlar asosida o'tkazish masalalariga qaratilgan va yangi ilmiy ma'lumotlar bilan boitilgan.

Maqsad: Sut bezining asosiy patologik holatlarni ultratovush usuli yordamida aniqlashda tinglovchilarning nazariy bilim va amaliy ko'nikmalarini takomillashtirish, ultratovush tekshiruvda olingan ma'lumotlarni tavsiflashda US BI-RADS xalqaro tasniflashni qo'llash va standart protokollar tuzish kabi professional kompetentsiyalarini takomillashtirish

Vazifalar:

tinglovchilarni sut bezining yoshga oid ultratovush xususiyatlari haqidagi bilimlarini chuqurlashtirish;

sut bezini turli o'choqli xosilalar umumiy exografik mezonlar baholash;

sut bezi kasalliklari bo'yicha ultratovush standart protokollar va US BI-RADS tasnifi bilan tanishtirib, ular asosida ishlash ko'nikmalarini shakllantirish.

Ta'lim oluvchilar kontingenti: dastur ultratovush diagnostika mutaxassislari, klinik radiologlar, mammolog shifokorlar uchun mo'ljallangan.

Tinglovchini o'quv dasturni o'zlashtirishi uchun zarur bo'lgan kompetentsiya:

tinglovchi sut bezi normal topografik anatomiyasini mukammal bilishi;

sut bezi kasalliklarini va patologik holatlarni o'z vaqtida tashhishlash uchun bemorlar organizmini funktsional holatini qonuniyatlarini tahlil qila olishi; ultratovushning fizik, texnik, biologik xususiyatlarini bilishi; ultratovush tekshirish texnologiyasining asoslarini bilishi lozim.

Dasturning dolzarbligi: O'zbekiston Respublikasida yuqori texnologiyali ixtisoslashtirilgan tibbiy yordam sifatini tubdan yaxshilash va uning ko'lamini kengaytirishga oid keng chora tadbirlarini amalga oshirish doirasida, sut bezi kasalliklarga vaqtida to'g'ri tashxis quyish va davolash profilaktika chora-tadbirlarni o'tkazish maqsadida xalqaro standartlarga javob beradigan, dalillarga asoslangan

tibbiyot standartlari asosida ishlaydigan yuqori malakali mutaxassislarni tayyorlash talab qilinadi. Ushbu dastur sog'likni saqlash tizimidagi faoliyat ko'rsatayotgan ultratovush diagnostikasi mutaxassislarni ultratovush mammografiya yo'nalimida kasbiy mahoratini rivojlantirishga, BI-RADS xalqaro tasniflashni qo'llash va standart protokollar tuzish kabi professional kompetentsiyalarini takomillashtirishga yo'naltirilgan va yangi ilmiy ma'lumotlar keltirilgan.

Dastur hajmi 18 kredit.

O'qish shakli:

- kunduzgi - o'qish ishdan to'liq ajralgan xolda;
- on/offlain, masofiy – ukish ishdan ajralgan/ ajralmagan xolda;
- sayyor – ukish ishdan ajralgan/ ajralmagan xolda;

Mashg'ulotlarni o'tish tartibi:

- kunduzgi – kuniga 6 kredit, mashg'ulotlar 8.30 da boshlanib, 13.30 da tamom buladi, tushlik – 30 dakika;
- on/offlain, masofiy – kuniga 3 kredit;
- sayyor – kuniga 6-8 kredit.

Rejalashtirilayotgan ta'lim natijalaridan so'ng takomillashtirilishi lozim bo'lgan kasbiy kompetentsiyalar: dasturni muvaffaqiyatli egallagan tinglovchining sut bezi kasalliklariga ultratovush tashhisini qo'yish malakalari takomillashtiriladi; sut bezi kasalliklarini ultratovush belgilarini US BI-RADS tizimida tasniflash mahoratlari takomillashtiriladi.

**“Ultratovush mammografiyasida BI-RADS tasniflanishining klinik
qo‘llanilishi” mavzuli malaka oshirish kursi o‘quv rejasi**

№	Modullar va mavzular nomi	Jami kredit	Auditoriya mashgʻulotlari		Attestatsiya	
			Maʼruza	Amaliy yoʻnalishdagi mashgʻulotlar		
				Seminar		Amaliy mashgʻ ulot
1	MODUL. Sut bezining ultratovush tekshiruvda olingan maʼlumotlarni tavsiflashda US BI-RADS xalqaro tasniflashning qoʻllanilishi	18	4	4	9	1
1.1	Sut bezlari kompleks ultratovush tekshiruvi	3	1	1	1	
1.2	Sut bezini oʻchoqli xosilalar umumiy exografik belgilalari	3	1	1	1	
1.3	US BI-RADS tashxislash bosqichlari va standart protokolni tuzish	11	2	2	7	
	Yakuniy test	1				1
	Jami	18	4	13		1
		100%	22,2 %	7,2%		5,6%

1 MODUL. Sut bezining ultratovush tekshiruvda olingan ma’lumotlarni tavsiflashda US BI-RADS xalqaro tasniflashning qo‘llanilishi

O'quv moduliga ajratilgan kredit:	18 kredit
O'quv modul yakunida bilishi lozim:	Sut bezlari kompleks ultratovush tekshiruvni jarayonini bilish. Sut bezlarini ultratovush tekshirishda V-rejimi, doppler (rangli, impuls to‘lqinli, energetik) rejimi, elastografiya qo‘llanilish asoslarini bilishi.

	<p>Turli o'choqli hosilalar umumiy exografik mezonlar baholashni bilish.</p> <p>US BI-RADS tashxislash boskichlarini bilish, izohlash va qayd etishni bilishi lozim.</p>
O'quv moduli yakunida tinglovchi bajara olishi lozim:	<p>UTT kul rang shkalali, rangli doppler, spektral doppler va elastografiya uslublarida tekshirishni amalga oshirish.</p> <p>Kul rang shkalali, rangli doppler, spektral doppler va elastografiya uslublarida real vaqtda sut bezidagi hosilalrni baholashni bajara olishi lozim.</p> <p>O'tkazilgan ultratovush tashxisi asosida US BI-RADS shkalasi bo'yicha kategoriya sut bezida aniqlangan xosila uchun ko'rsatilgan xulosa shakllantirishi: US BI-RADS 0, US BI-RADS 1, US BI-RADS2, US BI-RADS3, US BI-RADS 4, US BI-RADS 5, US BI-RADS 6.</p> <p>Sut bezlarining ultratovush tekshiruvni bayonnomalarini standart protokollar asosida tuzishi lozim.</p>
O'quv moduli mazmuni:	<p>Sut bezlarna o'choqli uzgarishlarni kompleks ultratovush tekshiruvni jarayonini takomillashtirish va standartlash.</p>

Dasturni amalga oshirishning tashkiliy-pedagogik ta'minoti

O'quv bazasi: TXKMRRM ning tibbiy-o'quv maslahat markazi, Yashnobod tumani, Aviasozlar 4-29 uy.

Dastur bo'yicha auditoriya mashg'ulotlarini o'tkazish uchun zarur jihozlar ro'yxati: o'quv auditoriyasi, yuqori texnologiyali va ekspert sinfga mansub ultratovush apparatlari, kushetka, stol-stul jixozlar, simulyatsion mulyajlar, kompyuter, proektor, oddiy va elektron doska, flebchat, markerlar. Modullar bo'yicha tavsiya qilinadigan o'quv uslubiy xujjatlar, tarqatma materiallar, nazorat (test) savollari, amaliy ko'nikmalar, situatsion masalalar, qo'shimcha adabiyotlar elektron nusxasi

Adabiyotlar ro'yxati

Qonunchilik va me'yoriy huquqiy xujjatlar ro'yxati

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2018 yil 18 dekabrda "Yuqumli bo'lmagan kasalliklari profilaktikasi, sog'lom turmush tarzini qo'llab quvvatlash va aholining jismoniy faolligi darajasini oshirish chora tadbirlar to'g'risidagi" PQ-4063-sonli qarori
2. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2020 yil 7 apreldagi "Tibbiy-sanitariya sohasida kadrlarni tayyorlash va uzluksiz kasbiy rivojlantirishning mutlaqo yangi tizimini joriy etish chora-tadbirlari" to'g'risidagi PQ-4666-son qarori,
3. O'zbekiston Respublikasi Sog'liqni saqlash vazirligining 2020 yil 15 iyundagi "Tibbiy-sanitariya va farmatsevtika kadrlarining uzluksiz malakasini oshirish tizimini

tashkil etish bo'yicha me'yoriy hujjatlarni yanada takomillashtirish to'g'risida"gi 160-sonli buyrug'i.

Dasturda ko'zda tutilgan modullar bo'yicha tavsiya qilinadigan o'quv-uslubiy hujjatlar va materiallar ro'yxati

1. Гажонова В. Е. Ультразвуковое исследование молочных желез. // - Москва : ГЭОТАР-Медиа, 2020. - 544 с. : ил.
2. Сенча А.Н. Ультразвуковое исследование молочных желез. Шаг за шагом. От простого к сложному. // - М.: МЕДпресс, 2019. – 184 с.
3. Сут безлари ультратовуш анатомияси ва патологияси. Фазилов А.А., Сенча А.Н.Ташкент «Niso poligraf» 2022. 145 бет.
4. Ультразвуковое исследование репродуктивной системы девочек. Расулова М.М., Нормурадова Н.М., монография. Ташкент, «Fan va ta'lim». 2022, 124 с.
5. Гажонова В. Е. Ультразвуковое исследование молочных желез. // - Москва : ГЭОТАР-Медиа, 2020. - 544 с. : ил.
6. Фазилов А.А., Расулова М.М., Черепнина А.Л., Ососков А.В. Клиническое применение классификации BI-RADS при ультразвуковой маммографии. Ташкент. «Info Capital»2018, 38 с.
7. Фазилов А.А., Расулова М.М., Черепнина А.Л., Ососков А.В. Ультратовуш маммографиясида BI-RADS таснифининг клиник қўлланилиши. Ташкент. «Info Capital»2018, 38 с.
8. Шумакова Т.А., И.А. Солнцева, О.Б. Сафронова, В.Е. Савелло, Серебрякова С.В. // Применение международной классификации BI-RADS в маммологической практике. Руководство для врачей.— СПб.: ООО»Медиздат-СПб», 2019. - 2-е издание. – 208 с.

Internet resurslar

1. <https://www.rosmedlib.ru/ru/doc/ISBN9785970442296-0007/001.html>
2. <https://www.medison.ru/si/art465.htm>
3. <https://oberig.ua/ru/article/ultrazvukovaya-diagnostika-celizadachi-i-principy/>
4. <https://www.medison.ru>
5. <https://www.elibrary.ru>
6. <https://link.springer.com>
7. www.rasudm.org
8. <https://www.spbra.ru/>